

[Dorte Bennedsen]

– samt at give Folketinget en status for handlingsplanens realisering pr. 1. april 1990.

Tinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 19).

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i forhandlingen.

Ole Bernt Henriksen (KF):

Det vil næppe overraske nogen, når jeg takker regeringen for dens svar.

Den debat, vi har i dag, beskæftiger sig med et meget betydeligt værk. For Brundtlandrapporten er betydelig i den forstand, at den beskæftiger sig med klodens problemer uden de fordomme, som somme tider ledsager sådanne overvejelser.

Den er også betydelig, fordi det materiale, der indgår i den, er så korrekt, som det kan være. Og så er den betydelig, fordi den når til nogle konklusioner, som meget få vil anfægte. Disse konklusioner har været grundlaget for en væsentlig del af Danmarks udenrigspolitik op gennem efterkrigsårene, nemlig den antagelse, at alle mennesker har ret til mulighed for et vist mål af materiel velfærd, hvor de end bor, og hvem de end er.

Hvis dette mål skal nås, så er, også ifølge Brundtlandrapporten, økonomisk vækst nødvendig. Men denne økonomiske vækst er i det lange løb kun mulig, hvis vi formår at udnytte den energi, som vi bruger, bedre og bedre.

Dette er formentlig nøglen til den lås, som forfatterne af Brundtlandrapporten vil have åbnet.

Når vi omdanner brændstof til energi, gælder det om, at denne energi ikke spildes, men bruges igen og igen i de mest muligt lukkede kredsløb. For sker det ikke, mister vi kostbar energi, og vi forurener desværre.

På samme måde skal de andre grundstoffer ikke spildes og være en forureningskilde, men fortsætte i det store kredsløb. Det indebærer, at vi ikke som hidtil skal fortynde dem væk i havene og i luften, men samle og koncentrere dem med henblik på at fastholde dem til anvendelse så langt som muligt.

Et af rapportens budskaber er, at vi kan og skal mangedoble hvert enkelt grundstofs virk-

ning. Det handler om det, som formanden for en energifond sagde for nogle år siden: Han kunne ikke drømme om at give en energipris til en forsker, som ikke troede, at 2 og 2 kunne være væsentligt mere end 4.

Denne filosofi er grundlag for Brundtlandrapporten, og den bør vel også være grundlag for den måde, hvorpå vi nærmer os de problemer, som Brundtlandrapporten beskriver.

Men Brundtlandrapporten bliver jo også betydelig derved, at den er kommet på et egnet tidspunkt. Den ville nok under alle omstændigheder – det fremgik jo også af forløbet under dens tilblivelse – have været et bemærkelsesværdigt dokument. Men det er heldigt, at et stort land, nemlig Sovjetunionen, har fået en leder i præsident Gorbatjov, som, efter at Sovjetunionen længe har stået helt uden for det, vi beskæftiger os med her i dag – og efter lang tids overvejelse, må man antage – er nået til den erkendelse, at uoverensstemmelserne mellem Øst og Vest er små, når de sammenlignes med de udfordringer, der ligger i at få alle samfund, også hans eget, til at udnytte deres rige ressourcer på en helt anden måde, end de gør i dag.

Vi skal i den forbindelse være opmærksom på den sovjetiske præsidents tale i De Forenede Nationer sidste år. Det nye i den var mindre de enkelte ord, hvor forsonlige de end var, og hvor forsonligt de end er blevet modtaget af De Forenede Staters regering, end understregningen af det globale arbejde, der er nødvendigt, hvis de mål, som f.eks. Brundtlandrapporten opstiller, skal komme på tæt hold af os.

Jeg synes, det er nødvendigt at fremhæve både Sovjetunionens præsident og andre, nemlig den amerikanske præsident, i denne sammenhæng. Det forholder sig nemlig således, at hvis rapporten med det præcise indhold, den har, var blevet offentliggjort for 10 eller 15 år siden, ville den, set gennem politiske briller, have været et vægtigt indlæg, men bare et indlæg, og dens indhold ville have forekommet ugennemførligt og derfor politisk uinteressant.

I kraft af de store jordforskydninger, der har fundet sted i klodens nedre og øvre lag, og som særlig præsident Gorbatjov har bidraget til at gøre synlige, fremstår Brundtlandrapporten i et noget andet lys, end den ville have stået i for kun ganske få år siden. Vi må regne med, at alle lande i verden, store og små, og som ministeren også har været inde på navnlig i vor del af ver-